

ANKETA MF DNES:

Co si myslí osobnosti Ostravska o znečištění vzduchu

5. března 2008 19:12 • Autor: Petr Žížka • Ovzduší na Ostravsku je dlouhodobě považováno za velký problém. Především drobný polévatý prach, na který se vážou karcinogenní látky, vytváří z regionu nejznečištěnější část Evropy. MF DNES požádala politiky, odborníky, aktivisty i zástupce průmyslových podniků, aby se k problému vyjádřili. Jedním z nich je Petr Kajnar – primátor Ostravy (ČSSD).

Považujete současnou situaci se stavem ovzduší na Ostravsku za vážnou?

Samozřejmě. Jde o jedno z největších ohrožení zdraví obyvatel a dalšího rozvoje města. Ústavní zákon – Listina základních práv a svobod stanoví, že každý má právo na příznivé životní prostředí. Stav ovzduší v Ostravě porušuje práva lidí tímto zákonem stanovená.

Jste přesvědčen, že z titulu své funkce, pozice či profese, kterou zastáváte, jste učinil vše, co je možné pro zkvalitnění ovzduší v regionu?

Je to otázka priorit. Mým osobním a politickým cílem je přivést investory do Ostravy, zajistit hospodářský rozvoj a to je právě ohroženo jedním z nejhorších znečištění ovzduší v Evropě. Proto tlak na zlepšení ovzduší je i mou prioritou. Ale určitě jsem neudělal vše, co bylo možné, vždycky můžete udělat víc.

Jaké konkrétní kroky by se podle vás měly učinit pro ozdravení ovzduší na Ostravsku? Myslíte, že úřady plní svou roli, například při vydávání integrovaných povolení?

Domnívám se, že městský i krajský úřad svou roli plní. Ještě před několika lety se znečištění postupně snižovalo a málokdo očekával jiný vývoj i v budoucnosti. Proto z tehdejšího pohledu mohla být integrovaná povolení nastavená správně. Ale dnes je třeba náš problém řešit na vládní úrovni, zpřísněním legislativy. Naše radnice začala pracovat na návrhu novelizace potřebných zákonů. Pokud by AMO ze svého zisku investoval do moderních technologií běžně užívaných v Evropě, produkoval by zlomek dnešních emisí. K tomu je musíme my, obyvatelé tohoto kraje, donutit. Jiné řešení není.

Co byste doporučil či poradil lidem, kteří bydlí v nejméně znečištěné části Ostravy a kraje? Mají prodat své domy, odstěhovat se (v takovém případě kam?), nebo mají čekat, až se situacelepší?

K zlepšení nedojde určitě v průběhu měsíců. A tak pokud má někdo děti a ty jsou náchylné na respirační choroby, doporučil bych mu skutečně, aby změnil bydliště.

Jak by podle vás měly kraj a města naložit s penězi získanými od největších znečišťovatelů ovzduší? Připomeňme, že jen od firmy ArcelorMittal (AMO) dostal kraj cca 250 milionů korun, desetitisícové částky dostávají některé ostravské obvody.

Město Ostrava není příjemcem žádných peněz z AMO a já pečlivě dbám, abychom se nenechali zavázat k mírnějším postojům žádným darem od společnosti.

Čím dál více se objevují názory, že dnešní hutě limitují další rozvoj regionu, a nejméně se v té souvislosti hovoří o firmě ArcelorMittal. Myslíte si, že ArcelorMittal je přínosem pro region, nebo naopak je spíše přítěží a brání dalšímu rozvoji kraje, vstupu čistých technologií a rozvoje regionu jako turisticky zajímavé oblasti?

Ano, znečištění ovzduší způsobené AMO je dnes jednoznačně limitujícím faktorem a jednou z největších hrozeb dalšího rozvoje. Je nemyslitelné, aby současný stav přetrvával delší dobu.

- ✓ Udělte fajnku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- +
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Nejmodernější textilní filtry sníží prašnost aglomerace o více než 70 procent

Ostrava, 18. února 2010 • Dnes byla v ArcelorMittal Ostrava zahájena výstavba odprašeni provozu spékání železné rudy, tzv. aglomerace. Budou zde instalovány tkaninové filtry, které sníží emise prachu pod 20 miligramů na metr krychlový. „Investice do snížení ekologické zátěže jsou pro nás prioritou. Důkazem je i tento projekt za téměř miliardu korun, který sníží prašnost daného zařízení o více než 70 procent,“ uvedl generální ředitel ArcelorMittal Ostrava Augustine Kochuparampil. „Můžeme veřejnost ujistit, že odprašovací systém, který nainstalujeme, patří k nejmodernějším na světě,“ uvedl Rüdiger Magraf, ředitel dodavatelské společnosti LÜHR FILTER.

ArcelorMittal Ostrava provozuje celkem tři spékací pásy na aglomeraci Sever, kde se dnes začalo s výstavbou tkaninových filtrů, které posílí stávající elektrostatické odlučovače. Dodavatelem projektu za miliardu korun je německá společnost LÜHR FILTER. Odprašeni obou provozů aglomerací tak, aby jejich emise prachu byly nižší než 20 miligramů na metr krychlový, bude dokončeno do konce roku 2011. „Výstavba tkaninových filtrů, která dnes startuje, ukazuje, že ArcelorMittal Ostrava plní sliby,“ uvedl Augustine Kochuparampil.

„Účinnost textilních filtrů je velmi vysoká. Pro čištění spalin z každého pásu budou sloužit čtyři komory, prach bude zachytávat tkanina o ploše 44 000 m², tedy zhruba sedmi fotbalových hřišť,“ vysvětlil ředitel pro životní prostředí Petr Baranek.

Důležitou součástí ocelového potrubí o průměru 3,9 metrů, kterým budou spaliny přiváděny a odváděny, jsou rovněž tlumiče hluku. „Toto zařízení je významným krokem k našemu cíli dostat se na úroveň srovnatelných podniků ve vyspělých zemích celého světa. Uděláme všechno pro to, abychom byli dobrým občanem v prostředí, kde působíme,“ dodal Baranek.

ArcelorMittal Ostrava a.s. je největší hutní firmou v České republice a patří do největší světové ocelářské skupiny ArcelorMittal. Roční kapacita výroby společnosti jsou 3 milióny tun oceli, exportuje zhruba 50 % produkce do více než 80 zemí celého světa. Zaměstnává 6600 lidí, dohromady s dceřinými společnostmi více než 9300 lidí. Majoritním akcionářem je ArcelorMittal Holdings A. G. (96,429 % akcií). V účetním roce 2008 (1. 4.

2008 – 31. 12. 2008) společnost vytvořila konsolidovaný zisk po zdanění 6,077 mld. Kč při výnosech 50,5 mld. Kč. ArcelorMittal Ostrava je jedním z největších plátců daní v ČR.

Petr Baranek, ředitel pro životní prostředí v ArcelorMittal Ostrava k tomu doplňuje:

„Samozřejmě i nyní spékací pásy na aglomeraci odprašujeme. Splňujeme stávající limity emisí. Ty se samozřejmě stále snižují. Když jsem v bývalé Nové huti před dvaceti lety začínal, vypouštěla aglomerace do ovzduší více než 400 miligramů polévatého prachu na metr krychlový. Díky investicím z devadesátých let se toto množství snížilo na sto miligramů, v posledních letech jsme se úpravami stávajících elektrostatických filtrů dostali na padesát miligramů.“

Tisková zpráva a webové stránky ArcelorMittal Ostrava a.s.

- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- + Udělte plus, jestliže informace nebo myšlenka, kterou se dozvíte, je pro vás nová a zároveň důvěryhodná.
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás máte nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Znečištění ovzduší – kolik stojí naše zdraví?

15. března 2010 • OSTRAVA (Arnika Ostrava) • O tom, že znečištěné ovzduší na Ostravsku má výrazně negativní dopad na lidské zdraví, jistě není pochyb. Svědčí o tom slova nejruznějších odborníků z oblasti medicíny i odborné studie. Mnoho obyvatel této oblasti však možná nenapadne, že za život ve znečištěném ovzduší platí nejen zdravím, ale také je to stojí nemalé finance, které vynaloží na léčbu onemocnění.

Nejedná se přitom jen o peníze, které zaplatíme v lékárně za léky či za poplatek u lékaře, další nemalé finance musí platit zdravotní pojišťovny. „Požádali jsme proto dětskou lékařku Evu Schallerovou, která působí v Radvanicích, tedy v části Ostravy s nejvíce znečištěným ovzduším, aby zkusila odhadem vyčíslit, kolik vlastně doplatí její pacienti či zdravotní pojišťovny za to, že žijí v oblasti, kde jsou překračovány zákonné limity pro čistotu ovzduší,“ vysvětlila Vendula Krčmářová z ostravské pobočky sdružení Arnika. Jak lékařka upozorňuje, zejména v zimním období, kdy jsou rozptylové podmínky nejhorší, postihují zdejší děti respirační onemocnění, která mívají mnohdy značně komplikovaný průběh.

Kolik například stojí pojišťovny lékařská vyšetření, která je zpravidla nutno provést, pokud rodiče přijdou s nemocným dítětem?

Výtěr z krku nebo stolice ke stanovení diagnózy	cca 100 Kč
Odběr krevního obrazu s diferencíálem	cca 100 Kč
Rozbor krve na železo s transferinem	cca 200 Kč
Rentgen plic	cca 200 Kč
Vyšetření imunoglobulinů	cca 1000 Kč
Základní virologie	cca 2500 Kč*
Celkem náklady na vyšetření	4100 Kč

Jako modelového pacienta zvolila doktorka Schallerová malého Adámka, který se narodil v červnu 2009. "Rodina Adámka je zdravá, bez předpokladu rodového podílu alergické dispozice, dříve tu navíc nebydlela, tudíž nespadá do kategorie té historické třígenerační smogové zátěže. Rodina preferuje zdravý styl života a nekouří," přiblížila MUDr. Eva Schallerová.

Tento malý pacient prodělal první zánět plic v říjnu, další v listopadu a poslední, velmi těžký, v prosinci. Poté se rodiče rozhodli odjet na 2 měsíce s dětmi pryč z města,

kde při pobytu v čistém horském vzduchu chlapec konečně vyzdravěl. Rodiče Adámka si v horské oblasti pronajali domek, neboť v této oblasti nemají příbuzné, otec navíc denně dojížděl do Ostravy do zaměstnání.

Když tedy doktorka Schallerová propočítla náklady vzniklé v důsledku opakovaných onemocnění tohoto malého pacienta včetně všech vyšetření, léků i předpokládaných doplatků a také zvýšených životních nákladů rodičů, došla k částce přesahující 50 tisíc korun (přičemž rodiče zaplatili cca 20 tisíc, pojišťovna 30 tisíc a nadace Děti jsou Dar přispěla částkou 2500 Kč).

Jak podotýká doktorka Schallerová, pokud vezmeme pro srovnání „normálního“ kojence v „normální“ lokalitě, který je zdravý a k pediatrovi chodí pouze do poradny a na očkování, tak jediným zdravotním nákladem je pak aplikace vitamínu K po narození a celoročně Infadin, finančně tedy necelých 100 Kč.

„U celorepublikových pojišťoven se nákladovost srovnává s celou republikou, a z toho vycházejí limity pro běžného obvodního pediatra v této zemi asi na 150 Kč na léky a 150 Kč na ostatní vyšetření, a to na celý kvartál. Protože jsem se nikdy nebyla schopná do něčeho podobného vejít, zaplatila jsem za předchozích 15 let na pokutách asi milion korun,“ dodala MUDr. Schallerová.

Jak lékařka uvedla na nedávném odborném semináři o vlivu znečištěného ovzduší na zdraví dětí, které jsou počaty v období od listopadu do února, tedy v době nejhorších rozptylových podmínek, mají po narození široké spektrum zdravotních potíží včetně dlouho přetrvávajících novorozeneckých žloutenek, ekzémů, ucpaných očních kanálků či vysokého zahlenění. Znepokojivé jsou podle lékařky také časté záněty plic u novorozenců v prvních měsících života.

Tisková zpráva občanského sdružení Arnika Ostrava

* Podle typu testovaných virů však může být částka i mnohonásobně vyšší.

- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- + Udělte plus, jestliže informace nebo myšlenka, kterou se dozvíte, je pro vás nová a zároveň důvěryhodná.
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Znečištěné ovzduší na Ostravsku způsobuje vážné zdravotní problémy

15. 6. 2009 • Ostrava • Dětská lékařka v Ostravě už delší dobu upozorňuje, že místní znečištěné ovzduší způsobuje vážné zdravotní problémy. Aby svá tvrzení dokázala, začala spolupracovat i s Akademií věd ČR a první výsledky výzkumu jí daly za pravdu. Ostravský úředník je podle nich vystaven třikrát větším zplodinám než pražský strážník. Závěry šetření se ale ostravské radnici nelíbí. Chce proto zaplatit nový průzkum, který podle ní zhodnotí dopady životního prostředí na zdraví obyvatel objektivněji.

Problémy mají na Ostravsku hlavně děti. Například v Ostravě-Radvanicích jich má podle údajů místní lékařky téměř třetina astma. Podle vedoucího oddělení genetické ekotoxikologie z Ústavu experimentální medicíny AV ČR Radima Šráma je na Ostravsku nejvyšší znečištění ovzduší jemnými prachovými částicemi a zejména karcinogenním benzoaprynem.

"Bylo prokázáno, že zhoršení životního prostředí vede ke vzniku astmatu a má i vliv na vznik bronchogenního karcinomu," řekl ČT Jaromír Musil z Pneumologické kliniky FN Motol. Obyvatelé jsou tak ohroženi především rakovinou

plic. Podle praktické lékařky Evy Schallerové vyšlo dokonce srovnání, že v Ostravě-Radvanicích jsou následky špatného ovzduší takové, jako kdyby každý obyvatel denně vykouřil padesát až šedesát cigaret.

Náměstek hejtmána pro životní prostředí Miroslav Novák se ale brání, že stejná čísla mohou být třeba i u obyvatel v Dolní Lhotě: "Já neříkám, že tam jsou. Tohle jsou ale data paní doktorky." Ostravská radnice chce proto zaplatit nový průzkum, který podle ní objektivněji zhodnotí dopady životního prostředí na zdraví obyvatel.

Zdroj: ČT24, článek podle reportáže Barbory Straňákové

- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- +
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Problém ArcelorMittal

Společnost ArcelorMittal Ostrava provozuje největší hutní podnik v ČR, s roční kapacitou přesahující 3 miliony tun vyrobené oceli. Z údajů uvedených v integrovaném registru znečišťování za roky 2005, 2006 a 2007 vyplývá, že hutě ArcelorMittal patří mezi největší zdroje emisí prachu, polycyklických aromatických uhlovodíků a arsenu v České republice. Hutní komplex je přitom umístěn v těsném sousedství obytné zástavby několika ostravských městských obvodů. Díky geografickým a povětrnostním podmínkám má provoz ArcelorMittal ničující dopad zejména na městský obvod Radvanice a Bartovice, ležící cca 1,5–3 km od hranic závodu. Dle výsledků monitorování stavu ovzduší jsou v Radvanicích a Bartovicích dlouhodobě a extrémně překračovány zákonné limity znečištění, a to zejména u prachu, benzo(a)pyrenu a arsenu.

Podle výsledků odborných studií mají hutě ArcelorMittal na katastrofálním stavu ovzduší v Radvanicích a Bartovicích zcela zásadní podíl a místní obyvatelé v důsledku jejich provozu podstupují nezanedbatelná zdravotní rizika. Ta se projevují zejména v podobě zvýšeného rizika nádorových onemocnění, nemocí kardiovaskulárního systému a zvýšení celkové úrovně nemocnosti.

Společnost ArcelorMittal přitom doposud vyvíjela jen velmi malé úsilí, aby snížila negativní dopad svých provozů na občany a životní prostředí, a to i přesto, že je její čisté roční zisky se pohybují v řádech miliard korun (např. v roce 2007 asi 9,5 miliardy Kč). Ani nově ohlášené investice do

---

V roce 2007 byl denní limit prašnosti překročen šestinásobně, cílový roční limit benzo(a)pyrenu překročen devítinásobně, a cílový roční limit arsenu dvojnásobně!

I díky těmto extrémním hodnotám patří celá oblast Ostravska k místům s nejhorším ovzduším v Evropě!

---

ekologizace provozů ještě nemusí být signálem obratu k lepšímu. Společnost ArcelorMittal totiž v minulosti již několikrát ukázala, že motivem nových investic je především nutnost obnovit dosluhující zařízení s co nejmenšími náklady a navíc nadále plánuje zatěžovat ovzduší v regionu zvyšováním kapacit svých starých zařízení a budováním nových provozů. V roce 2007 tak například za ekologizaci provozu koksovny vydávala projekt využívající zastaralou a environmentálně nevyhovující technologii, v průběhu roku 2008 zase navýšila kapacitu ocelárny o téměř půl milionu tun oceli ročně a zahájila proces vybudování nové velkokapacitní zinkovny.

Zdroj: Aliance Nebe nad Ostravou – otevřená, neformální platforma, jejímž cílem je přesvědčit nadnárodní společnost ArcelorMittal k odpovědnému chování a respektu ke zdraví obyvatel žijících v sousedství jejich ostravských hutí.

-
- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
  - Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
  - +
  - ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
  - ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Informace o stavu znečištění ovzduší na území Moravskoslezského kraje

Monitoring znečištění ovzduší na území Moravskoslezského kraje prokazuje přetrvávající problémy s nadlimitním výskytem prachu (PM 10) v ovzduší především na území ostravsko-karvinské aglomerace a v přilehlých oblastech.

Přípustný denní imisní limit pro prach $50 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ je opakovaně, často i několikanásobně překračován.

Na základě provedeného odhadu zdravotních rizik ze zvýšených koncentrací prашného aerosolu PM10 navrhla Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje zvláštní hodnotu denní koncentrace PM10 $100 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Navržená hodnota prošla oponenturou Poradního sboru pro hodnocení a řízení zdravotních rizik hlavního hygienika ČR a Státního zdravotního ústavu v Praze – Národního referenčního centra pro ovzduší. Krajský úřad následně legislativně připravil a zavedl systém, kterým je zajištěno vydávání zvláštních informací občanům v situacích se zvýšenými koncentracemi PM10 v ovzduší.

Zvýšené koncentrace znečišťujících látek v ovzduší nemusí přímo vyvolat onemocnění, ale často mají za následek zhoršení nemocí, především nemocí dýchacích cest a srdečně cévních. Snižují odolnost organismu, který pak snadněji podlehne virovým či bakteriálním infekcím.

V období zhoršené kvality ovzduší se proto doporučuje:

- zvýšit obsah vitamínu C ve stravě,
- obytné místnosti větrat jen krátce (asi 5 minut) a několikrát za den,
- malé děti, starší spoluobčané a lidé trpící srdečními či dýchacími potížemi a nemocemi by se venku měli zdržovat co nejméně,
- vyhýbat se namáhavé práci a sportování ve venkovním prostředí

Informace o stavu znečištění ovzduší na území MSK aktualizované ČHMÚ Ostrava 2x denně a výsledky imisních měření za předchozí den lze zjistit na těchto adresách:

Pobočka ČHMÚ Ostrava – Aktuální stav znečištění ovzduší:

<http://www.chmi.cz/poboc/OS/salamoun/imise.html>

Aktuální informaci o imisní situaci lze získat rovněž na telefonním čísle: 596 900 265

Informace ze stanic Zdravotního ústavu jsou k dispozici na adrese:

<http://www.zuova.cz/informace/imise.php>

Zdroj: Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
http://www.khsova.cz/01_aktuality/prach.php

- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- + Udělte plus, jestliže informace nebo myšlenka, kterou se dozvíte, je pro vás nová a zároveň důvěryhodná.
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.

Ostrava tlačí na vědce: Řekněte, že jste problém znečištění záměrně zveličil

27. dubna 2010 • Město Ostrava se zlobí. Vadí mu, že uznávaný vědec Radim Šrám do médií řekl, že jedy v ovzduší po třech týdnech prožitých v regionu narušily DNA čtyř jeho kolegů. Město teď tlačí na Šráma, aby v médiích prohlásil, že záměrně zveličil možný vliv znečištěného ovzduší na zdraví lidí.

Radim Šrám říká, že nic nezveličil. Odpor magistrátu vyvolaly výsledky lednového průzkumu vědců, kteří se v rámci dlouhodobých zkoumání vlivu jedů v ovzduší na zdraví lidí rozhodli zjistit, jak škodliviny ovlivní jejich vlastní DNA. Zjistili, že jedy, které během tří týdnů strávených letos v lednu na Ostravsku dýchali, výrazně narušily jejich chromozomy. Výsledky poté zveřejnili.

Magistrát ve shodě například se zástupci Zdravotního ústavu v Ostravě namítá, že výsledky výzkumu nejsou reprezentativní a že vědci šíří poplašnou zprávu.

S tím vědci nesouhlasí. Výzkum je podle nich reprezentativní dostatečně. Podle advokátů města ale Radim Šrám 4. března na semináři za účasti odborníků přiznal, že výsledky výzkumu záměrně zveličil, aby upozornil na problém znečištěného ovzduší na Ostravsku.

To Radim Šrám odmítá. "Na tomto semináři, který pořádala doktorka Schallerová (*dětská lékařka z Ostravy-Radvanic a Bartovic, která dlouhodobě upozorňuje na negativní dopad špatného ovzduší na zdraví dětí - pozn. red.*) jsem nic takového neprohlásil. Na uzavřeném semináři pořádaném v Clarion Congress Hotelu asi o měsíc později jsem přitom před zástupci magistrátu i zdravotního ústavu uvedl, že lednový výzkum byl proveden v rámci našich zkoumání navíc. Tím jsem ale přirozeně nechtěl nijak znevážit zjištěná fakta, která by měla posloužit jako indikátor toho, že stav ovzduší na Ostravsku je nutné řešit," řekl Radim Šrám.

Výzvu ze strany magistrátu, aby veřejně prohlásil, že problém záměrně zveličoval, ale i hrozbu možnou následnou žalobou, bere jako zastrašování.

Postoj města vyvolal vlnu odporu. Někteří odborníci přirovnali snahu města přimět Radima Šráma, aby prohlásil, že zveličoval, když ve skutečnosti jen zveřejnil reálné výsledky svých zkoumání, za praktiky užívané v minulém režimu. "Musím říct, že té výzvě nerozumím. Připomíná mi to moji vlastní zkušenost z druhé poloviny 80. let, kdy jsme se snažili zveřejnit některá zjištění o stavu tehdejší společnosti a byly jasné snahy nás umlčet," řekl sociolog Ivan Gabal.

Advokátka Klára Samková-Veselá řekla, že pokud mají být cenzurovány vědecké výsledky, tak neví, kde se naše společnost nalézá.

"V této chvíli čekáme na reakci pana doktora Šráma, zda-li svá vyjádření uvede na pravou míru. Na základě jeho odpovědi, budeme připravovat následné kroky města," řekla mluvčí ostravského magistrátu Andrea Vojtkovská.

Markéta Radová MF DNES

- ✓ Udělte fajfku na okraji textu, jestliže určitá informace či myšlenka v textu potvrzuje, co jste věděli nebo si mysleli, že víte.
- Udělte minus, jestliže je informace, kterou čtete, v rozporu s tím, co víte nebo co jste slyšeli. Tímto znaménkem můžete označit také nějaký rozpor uvnitř textu.
- + Udělte plus, jestliže informace nebo myšlenka, kterou se dozvíte, je pro vás nová a zároveň důvěryhodná.
- ! Udělte vykřičník, jestliže je informace podle vás důležitá nebo jinak zásadní pro celkové vyznění a význam textu.
- ? Udělte otazník, jestliže se objeví informace či myšlenka, které nerozumíte, která vás mate nebo o které byste se chtěli dozvědět více.